

Instytut Sobieskiego wraz z Fundacją Polska z Natury publikują raport o odporności energetycznej w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej stanowiący dokument inicjujący debatę strategiczną na temat przyszłości polskiej polityki energetycznej.

540 miliardów Euro na ochronę obywateli UE przed wysokimi cenami energii, drastyczny spadek udziału rosyjskiego gazu w imporcie gazu do UE, wysokie poparcie dla osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku i większość Polaków za rozwojem źródeł energii odnawialnej – Instytut Sobieskiego wraz z Fundacją Polska z Natury publikują raport dotyczący kosztów i struktury polskiej energetyki, badań opinii publicznej, skali europejskiego kryzysu energetycznego i nowych technologii w energetyce.

Autorami raportu są:

- Hanna Uhl
- Maciej Jakubik
- Paweł Jakubowski

Przy powstaniu raportu współpracowali:

- Wanda Buk
- Krzysztof Perycz-Szczepański
- Konrad Szymański
- Rada Fundacji Polska z Natury

Raport stanowi rozpoczęcie dyskusji o energii, która przestała być wyłącznie kwestią funkcjonowania sektora energetycznego. Jej znaczenie obejmuje dziś bezpieczeństwo państwa, odporność infrastruktury, konkurencyjność gospodarki, rozwój przemysłu oraz strategiczną podmiotowość Polski i całego regionu.

Raport wychodzi z założenia, że współczesnej polityki energetycznej nie można sprowadzać do prostego wyboru pomiędzy zwolennikami i przeciwnikami transformacji. Kluczowe pytania dotyczą jej **tempa, kosztów, technologii, poziomu akceptowanego ryzyka, roli państwa oraz charakteru zależności**, które Polska jest gotowa zaakceptować. Dokument nie przesądza o docelowym połączeniu energetycznym ani nie przedstawia zamkniętego katalogu rekomendacji. Jego rolą jest uporządkowanie najważniejszych dylematów i stworzenie wspólnej płaszczyzny do dalszej debaty.

Jednym z podstawowych wniosków raportu jest konieczność spojrzenia na energię

jako na **element architektury bezpieczeństwa państwa**. Doświadczenia ostatnich lat pokazały, że infrastruktura energetyczna może być celem działań wojennych, cyberataków i sabotażu, a bezpieczeństwo energetyczne obejmuje nie tylko dostęp do paliw i mocy wytwórczych, ale również ochronę infrastruktury krytycznej, zdolność odtworzenia systemu, strategiczne rezerwy oraz możliwość funkcjonowania gospodarki w warunkach kryzysu.

Raport zwraca jednocześnie uwagę na zmianę charakteru zależności energetycznych. Ograniczanie zależności od importowanych paliw nie oznacza automatycznie uzyskania pełnej autonomii. Wraz z transformacją rośnie znaczenie **surowców krytycznych, technologii, komponentów, oprogramowania oraz globalnych łańcuchów dostaw**.

Oznacza to, że odporność systemu energetycznego wymaga szerszego spojrzenia niż tylko na strukturę krajowego miksu.

Raport otwarcia jest pierwszym etapem szerszego procesu. W 2026 roku jego tezy i pytania będą rozwijane podczas konferencji oraz kolejnych pięciu okrągłych stołów, angażujących przedstawicieli administracji publicznej, biznesu, przemysłu, sektora energetycznego i technologicznego, środowisk eksperckich oraz organizacji zajmujących się bezpieczeństwem i rozwojem Europy Środkowo-Wschodniej. Proces będzie kontynuowany w 2027 roku, kiedy planowane jest przygotowanie białej księgi zawierającej wnioski i rekomendacje wypracowane w toku projektu.

Publikacja ma być punktem wyjścia do dalszej rozmowy o tym, jak budować system energetyczny, który jednocześnie zapewnia bezpieczeństwo, odporność na kryzysy, konkurencyjność gospodarki i zdolność Polski do długofalowego rozwoju.

Raport „Energia i odporność w Polsce oraz Europie Środkowo-Wschodniej” jest już dostępny. Zachęcamy do zapoznania się z pełną publikacją, przedstawiającą skalę polskiej i europejskiej energetyki, kosztów, nowych technologii, tempa jej rozwoju i znaczenia dla obywateli Naszego regionu.

Partnerem raportu Fundacja Polska z Natury

Fundacja Polska z Natury działa na styku ochrony środowiska, rozwoju lokalnego i polityk publicznych. Jej misją jest budowanie szerokiego poparcia dla ochrony przyrody i odpowiedzialnej transformacji energetycznej, w szczególności wśród mieszkańców małych miast i obszarów wiejskich oraz grup dotąd słabiej reprezentowanych w głównym nurcie debaty środowiskowej.

Fundacja łączy troskę o środowisko z bezpieczeństwem, odpowiedzialnością, solidarnością międzypokoleniową i przywiązaniem do lokalnych wspólnot. Współpracując z ekspertami, instytucjami publicznymi, organizacjami społecznymi i liderami lokalnymi, tworzy przestrzeń do dialogu ponad podziałami oraz dyskusji o kierunkach rozwoju polskiej energetyki uwzględniających bezpieczeństwo państwa, odporność gospodarki oraz potrzeby społeczności lokalnych.

Fundacja Polska z Natury jest inicjatorem i współorganizatorem projektu Energy & Resilience in Poland and Central and Eastern Europe, poświęconego roli energetyki jako filaru bezpieczeństwa i odporności państwa oraz kierunkom odpowiedzialnej transformacji energetycznej w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej.

[Fundacja Polska z Natury](https://sobieski.org.pl/autor)